

Telegraful Roman.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției »Telegrafului Român«, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Ordin către armată și marină.

Cu însuflețire grăbesc sub steaguri și flamure ostașii tuturor popoarelor mele și forțele de războiu ating contingentul înainte de termenul așteptat.

Fiecare dintre bravii mei soldați știe, că trebuie să respingem un atac plin de ură și că împreună cu gloriosul nostru aliat luptăm pentru o cauză dreaptă.

Legăturile strânse ale credinței față de supremul vostru comandant și față de patrie, vă face să stați uniți. Cu încredere mergeți, vitejii mei, la luptele grele, cari vă stau înainte!

Aduceți-vă aminte de părinții voștri, cari în nenumărate lupte și atacuri au ținut sus steagurile și le-au dus la biruință!

Urmați-le lor, cu zel, cu vitejie, cu statornicie!

Arătați dușmanului, de ce fapte sunt capabile popoarele mele, cari unite umăr la umăr, sunt pătrunse de caldă iubire de patrie.

Binecuvântarea lui Dumnezeu să vă însoțească, bravilor mei ostași! El să vă conducă la învingere și la glorie!

Dat în Viena, la 6 August 1914.

Francisc Iosif m. p.

Perversitatea Rusiei.

Sibiu, 10 August n.

Acuma, când conflagrația europeană a devenit o tristă și dureroasă realitate, când cele mai mari state ale Europei sunt pornite la războiu, unele în contra altora, putem să ne dăm bine seama, că cine a provocat aceasta groaznică și în fatalele ei urmări necalculabilă nenorocire, ce cade asupra popoarelor Europei? E Rusia, e puternicul Țar rusesc, amicul păcii, mult preamăritul inițiator al conferențelor de pace dela Haga!

Toate faptele sale, sevârșite până acuma și stabilite cu precizie, îi dovedesc vinovăția și îi stabilesc responsabilitatea pentru enormele jertfe, pe cari le va cere, în bani și vieți omenești, acest nefericit războiu, dela toate popoarele Europei.

Rusia a pregătit încă în primăvară conflagrația aceasta europeană, când săptămâni de-a rândul parlamentul rusesc nu s'a ocupat cu alta, decât cu votarea, — totdeauna în ședințe secrete, — a diferitelor proiecte de lege, referitoare la reorganizarea armatei rusești și la creditele mari, cerute de aceasta radicală reorganizare. A urmat apoi proiectul căsătoriei Principelui Carol al României cu una din fiicele Țarului, pornit din parte rusească, în scopul, ca prin legăturile familiare ale caselor domnitoare din București și Petersburg România se fie trecută cu totul în apele politice rusești. Planurile însă nu s'au realizat și scopul nu s'a ajuns.

S'a aflat atunci de necesară, tot într-un ajungerea acestui scop, vizita Țarului și a familiei sale la Constanța, în speranța, că dacă puternicul Țar al Rusiei va rosti odată, ori de două ori, în dulcea și frumoasa limbă românească cuvintele: «Trăiască România!» întreaga țară românească are să-i cadă la picioare și se-i ofere pretenția și alianța. România are însă la conducere bărbați cu mult mai cuminți, și mai ales are pe înțeleptul rege Carol, care nu s'a lăsat ademnit, nici de rara distincție care i s'a făcut, lui și țării sale, dar nici de vorbele dulci ce i se vor fi adresat, și astfel alianța ruso-română n'a fost legată nici de astădată.

Și ea ar fi fost foarte urgentă pentru Rusia, căci zilele faptelor mari se apropiau! Știm cum s'au desfășurat lucrurile. Regele Petru al Sârbiei deodată devine bolnav, din plin senin. Pleacă la băi, în țara proprie și predă guvernarea țării fiului său, moștenitorului de tron Alesandru. De ce? În Sârbia s'a ridicat deasupra partidul militar, curentul războinic, cu care bătrânul rege Petru nu prea simpatiza. Dar nu i-se putea opune, căci erau oamenii cari l'au urcat pe el pe tron, prin asasinarea regelui de mai înainte sârbesc. A plecat deci și a lăsat țara în grija fiului său și în voia întâmplării. La câteva zile se întâmplă mișlescul atentat dela Saraievo, despre care e dovedit în mod autentic și neîndoelnic, că în Sârbia a fost pus la cale. De acolo au venit bombele și revolverele, și de acolo au venit oamenii, instruiți bine, cum au să le folosească. Dar e dovedit acum, că despre acest mișlesc atentat a avut cunoștință, înainte de a fi executat, și — Rusia. Se afirmă cu toată pozitivitatea, că Hartwig, ambasadorul Rusiei la Belgrad, care a murit, cum știm, în mod subit, în locuința ambasadorului monarhiei noastre din Belgrad, a baronului Giesl, a fost lovit de apoplexia de inimă, care i-a pricinuit moartea, în momentul în care baronul Giesl i'a arătat scrisoarea din care se vedea, că el a avut cunoștință despre atentatul plănuț și sevârșit. L-a ajuns moartea, când s'a văzut demascat!

Rusia a cooperat deci la omorârea moștenitorului nostru de tron Francisc Ferdinand și a soției sale. Numai așa se poate explica și faptul, că Sârbia, un stat mic, s'a putut împotrivi se de monarhiei noastre satisfacția cerută, și a lăsat, ca lucrurile se ajungă la războiu. Știa bine, că ceice au îndemnat-o se facă aceea ce a făcut, n'au s'o lase singură.

Toate acestea însă sunt lucruri, pe cari le-ar mai putea trece lumea cu vederea. Dar aceea ce urmează, e culmea perfidiei și a perversității. Monarhia noastră declară războiu Sârbiei, după toate regulile și legile internaționale, deși față de niște asasini era justificată și o procedură mai puțin corectă și mai puțin corăspunzătoare regulilor de bunăcuviință. Și ce fac Rușii? Atât ministrul de externe

rusesc, cât și ministrul de războiu, și apoi șeful statului major, neîntrebați, ci din propriul lor îndemn, asigură pe ambasadorul monarhiei noastre din Petersburg, și își dau toți cuvântul de onoare, că Rusia nu va începe nici o acțiune ostilă față de monarhia austro-ungară. Tot atunci însă au ordonat tot ei mobilizarea a 16 corpuri de armată și trimiterea lor la frontierele monarhiei noastre!

Iar Țarul Nicolae II, apostolul păcii lumii, inițiatorul conferențelor de pace, urmașul Monarhilor omorâți prin bombe și prin atentate, omul, care ar avea deci destul motiv de a nu se pune pe partea asasinilor și a selbaticilor, telegrafează împăratului Wilhelm al Germaniei la Berlin, rugându-l, se întrevină la Viena, ca conflictul dintre monarhia noastră și Sârbia se fie aplanat într-o formă mai puțin umilitoare pentru Sârbia; și în momentul, în care primește răspunsul împăratului Wilhelm, că va proceda conform dorinței sale, și speră că cu succes: Țarul subscrie ordinul de mobilizare a întregii sale puteri armate și adresează manifest poporațiunii sale, prezentând lucrurile cu totul altcum, într-o lumină cu totul falsă, și provocând, prin mobilizarea generală a puterii sale armate, conflagrația europeană!

Și acest cap încoronat, care ani de-a rândul s'a arătat a fi condus de dorința și de voința de a vedea înstăpânită în lume pacea universală, iar acum primejduște viața milioanelor de soldați chemați la arme, mai are îndrăzneala a se adresa Atotputernicului, rugându-l să i dea biruință asupra celor ce apără o cauză sfântă și dreaptă, pentruca se poată face și din alte popoare aceea ce a făcut din ale sale proprii: sclavi și heloți!.. Nu, nu biruință, ci pedeapsă va trebui să-i trimită ceriul, pedeapsa cea mai aspră, la fel ca cea căzută în vremea biblică asupra Sodomei și Gomorei, căci tot atât de mari sunt păcatele rusești, ca ale celor atunci atinși de mânia Domnului.

Războiul.

Sâmbăta.

Rapoartele sosite la Budapesta de pe câmpul de războiu sunt favorabile. Lupte mari nu s'au dat până acuma, dar s'au întâmpnat ciocniri mai mici, atât la frontierele Sârbiei, cât și la ale Rusiei. Sârbii voeau se între pe teritoriul Bosniei cu trupele lor, dar au fost respinși din partea trupelor noastre. Au fost respinși și Muntenegrenii, cari îndreptaseră un atac în contra orașului Trebinie.

La granițele Galiției și ale Bucovinei soldații noștri au avut apoi mai multe ciocniri cu patrulele rusești, pe cari le-au silit să se retragă. Rușii se retrag de altcum de pretutindenea concentrându-și trupele mai în centru. În urmarea acestui fapt, trupele noastre, cari Joi după amiază au început ofensiva la Cracovia, au în-

intat pe teritor rusesc și au ocupat orașele Oluss și Wolpron, unindu-se cu trupele germane, cari au înaintat pe teritor rusesc până la Czenstochau. Poporațiunea din acest ținut (Polonia rusească) primește cu însuflețire trupele noastre.

Din Varșovia, capitala Poloniei rusești, a plecat întreaga garnisoană rusească, și apărarea orașului a fost lăsată în grija poporațiunii. S'a format imediat un guvern național polon, care a luat în mână conducerea. Rușii pretutindenea au curățit frontierele și, cum am spus, și-au retras trupele, ceea ce se explică astfel, că cu toate pregătirile cele multe, Rușii n'au fost gata de războiu și se mărginesc acum la o defensivă, mai în centrul țării, unde își vor aduna toate trupele. Se poate explica însă și astfel, că Rușii din adins caută, ca lupta decisivă să fie dată în țara lor, pe locurile de ei binecunoscute.

În contra Rusiei trupele noastre vor lupta de acum înainte împreună cu trupele germane și e vorba, că Rusia să fie atacată și din partea Japoniei, care mai are niște socoteli neregulate cu Rusia. Declarația de războiu va urma în curând. În contra Franceii operează însă viteza armată germană singură.

Germanii au firma convingere, că pe uscat vor învinge singuri pe Francezi, fără nici un ajutor. Pe mare apoi va lupta și flota monarhiei noastre, întreagă, alături cu flota germană, în contra flotei franceze și engleze, care cum se știe, e foarte puternică. Interesele triplei alianțe pe mare le va apăra flota italiană.

Duminecă.

În cursul zilei de ieri, Duminecă, au sosit următoarele știri mai însemnate:

Ministrul-president ungar, contele Tisza, a sosit Vineri în Viena, unde a avut întrevedere cu contele Berchtold, apoi a fost primit în audiență din partea Monarhului. După audiență s'a ținut un consiliu comun de miniștri. Contele Tisza a plecat apoi acasă la Budapesta.

Colonelul Kleist, adjutantul împăratului Wilhelm al Germaniei, a sosit Sâmbăta în Roma și a fost imediat primit în audiență din partea Regelui Italiei, căruia i-a predat o scrisoare a împăratului său. Audiența a fost de lungă durată. Colonelul a plecat încă Sâmbăta acasă, la Berlin, ducând cu sine, probabil, răspunsul Regelui Italiei.

În Polonia rusească mobilizarea trupelor rusești a dat un rezultat foarte nemulțumitor. Nici jumătate dintre cei chemați la arme, nu s'au dus la trupele lor. Poporațiunea de acolo privește cu încredere și cu mare speranță la trupele noastre.

Despre două ciocniri nouă vin știri telegrafice dela frontierele rusești. Una s'a întâmpnat între o diviziune rusească de cavalerie și cavaleria germană. Rușii au trebuit să se retragă. Alta între trupele noastre și căzaci rusești, cari asemenea s'au retras.

Pe mare încă s'a dat o luptă între flota rusă și cea germană la insula Aland. Flota rusă a fost silită să se retragă în golful Finlandei, unde stă acum închisă. Insula Aland a fost ocupată de Germani. Un crucișător rusesc a fost cucerit de Germani.

Ministrul presidei englez a cerut împuneric de la cameră, se înmulțească armata de pe uscat cu 500 mii de soldați. Propunerea a fost votată.

Mobilizarea României e numai parțială. Și-a întărit armata, pentru ași putea apăra hotarele în caz de necesitate. România are astăzi 180.000 de soldați sub arme. În acțiune nu va intra, decât numai silită de cei ce eventual i-ar ataca drepturile și interesele. În acest scop s'a făcut mobilizarea parțială și în Bulgaria, iar în Turcia a fost ordonată mobilizarea generală. Tot mobilizare generală s'a făcut și în Elveția, unde au fost chemați sub steaguri toți cei dintre anii 20 și 45 ai etății.

Luni.

Despre o faptă foarte îndrăzneată și bravurosă vine știre autentică dela Dunăre. Mai mulți soldați din regimentul 61 de infanterie din Timișoara, cam 90, conduși de trei sublocotenenți, au trecut noaptea, cu bărci, Dunărea, și au surprins patrula de pază de pe malul sârbesc al Dunărei. Au năvălit asupra lor și s'a dat o luptă înverșunată. Sârbii au avut 30 de morți și răniți, iar ceialalți au fugit. Ai noștri au avut un mort și trei răniți. Soldații noștri au stricat apoi telegraful și telefonul sârbesc, și cu bărcile au trecut earăși îndărăt, la trupele lor de pe malul nostru al Dunării, ducând cu ei și răniții. Comandantul regimentului a dat un ordin de zi, în care laudă fapta îndrăzneată a soldaților noștri.

Nr. 8372 Bis.

Notificare oficială.

Tinerii, cari voiesc să fie primiți pentru anul școlar proxim 1914/1915 la cursul teologic în seminarul arhidiecezan, au să-și înainteze cererile la consistorul arhidiecezan până inclusive ultima August st. v. 1914, însoțite de următoarele documente:

1. Carte de botez dela oficiul nostru parohial respectiv;
2. Document de naștere dela oficiul de matriculant civil;
3. Testimoniu de maturitate din școalele medii;
4. Testimoniu medical despre starea sanitară.

Sibiu, în 23 Iulie 1914.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 8793 Școl.

Notificare oficială.

Tinerii, cari voiesc să fie primiți pentru anul școlar proxim 1914/1915 în secțiunea pedagogică a seminarului arhidiecezan, trebuie să-și înainteze cererile la consistorul arhidiecezan, însoțite de următoarele documente, până la ultima August st. v. 1914.

1. Carte de botez dela oficiul nostru parohial respectiv;
2. Document de naștere dela matriculantul civil de stat;
3. Testimoniu din anul ultim școlar.
4. Testimoniu dela medic despre starea sanitară.

Sibiu, în 23 Iulie 1914.

Consistorul arhidiecezan.

Pentru cei lipsiți.

Primul conspect.

Pentru familiile soldaților chemați la arme, respective pentru „Crucea Roșie”, s'au făcut până în 6 August n. c. următoarele contribuții în Sibiu:

La „Hermannstädter Sparkassa” au depus: Sparkassa 2000 cor. Dr. Carol Wolff director de bancă 500 cor. Moderne Bücherei 500 cor. Carol Fritsch, secretar 50 cor. Albert Neugeboren, cassier în pensie 20 cor. Victor Thiess, directorul băncii de asigurare „Transilvania” 100 cor. Dr. Iosif Kaunz, 100 cor. Stefan Kast, revisor, 20 cor. Sigismund Dachler, director 100 cor. Dr. Frideric Teutsch, episcop evang. 500 cor. Emil Sigerus 100 cor. Universitatea săsască 2000 cor. Samuel Fritsch 50 cor. K. Rheindl 20 cor. Charlotte Wagner 20 cor. G. A. Schneider 100 cor. Dr. Bruckner advocat 20 cor. H. Eder, arhitect 50 cor. Adalbert Singer 50 cor. Dr. August Gmeiner 50 cor. Dr. Fischer 20 cor. Robert Stättin 50 cor. Reuniunea celor aparținători imperiului german 200 cor. La olaltă 6170 coroane.

La filiala băncii comerciale au depus: Alteța Sa, Prințesa Dr. Hohenclohe, preposit, 1600 cor. Bela de Walther, prim-inspector școlar 50 cor. La olaltă 1650 cor.

La institutul „Bodenkreditanstalt”, au depus: Institutul însuși 2000 cor. Frideric Walbaum, comite suprem 200 cor. Frieda Kraus, 10 cor. Gustav Plesch 20 cor. Rudolf Fuchs 50 cor. Hans Fronius 10 cor. Hugo Lüdecke 50 cor. G. și F. de Brennerberg 5 cor. Krause de Eitzenfeld și Gianchee, 30 cor. Excelența Sa, Herman de Kövess, comandantul de corp 200 cor. Societatea ung. italiană pentru exploatarea pădurilor 1000 cor. Giacomo Garzon, 20 cor. Wilhelm Copoly 50 cor. Ernest Belgleiter capitan pensionat 100 cor. Dr. Carol Pheips 100 cor. La olaltă 4245 coroane.

La „Albina” au depus: Institutul „Albina” 1000 cor. Ioan de Preda 200 cor.

Parteniu Cosma 100 cor. Alexandru Lebu, 100 cor. Dr. Lucian Borcia 50 cor. Dr. Ilie Beu 20 cor. Doamna Valeria Dr. Beu 20 cor. La olaltă 1490 coroane.

Suma totală a primului conspect 13 555 coroane.

Societățile secrete sârbești.

Eată câteva amănunte, după nota diplomatică austro-ungară, despre societățile secrete politice, care lucrează pentru a înfăptui unirea tuturor sârbilor într'un singur regat. Aceste societăți și-au desfășurat activitatea, până în timpul mai nou, împotriva Turciei; astăzi agitează în contra Astro Ungariei.

Sunt următoarele:

1. Cea mai veche este *Omladina* (Junimea), societate secretă pentru a da față patriei mari sârbești. S'a întemeiat pe la 1860. Domnitorul Sârbiei, Mihai Obrenović care la dorința Austriei dizolvase societatea, a fost asasinat la 1868 în Belgrad. În urma unor măsuri luate de guvern, *Omladina* și-a pierdut însămănătatea; dar în 1904 s'a deșteptat din amorie și primind sprijin moral și material dela stăpânirea Sârbiei, a dezvoltat o întinsă agitare atât între studenții universitari, cât și între școlarii institutelor secundare din Sârbia, Bosnia, Dalmația și Croația.

2. *Cerna ruca* (Măna neagră), ligă militară revoluționară și pansârbească. Agitația sa este cunoscută în Bosnia, Herțegovina, Croația, Muntenegrul și Albania. Agenții săi sunt militari și lucrători. Cu reședința în Belgrad, primește însă ajutoare din Petersburg. Guvernul sârb, în fața acestei societăți, este neputincios; regele și moștenitorul de tron al Sârbiei sunt adeseori jucării în mâna ei. Pașici este necesar să țină socoteală de organizarea nămită societăți, care există cam de 15 ani. Programul sa cuprinde alăturarea Bosniei, Herțegovinei, Muntenegrului, Albaniei, Croației și a Ungariei sudice la Sârbia cu capitala Belgradului.

3. *Narodna obrana* (Apărarea națională) s'a întemeiat, înainte cu 12 ani, pentru a libera sârbii, cari erau supuși turci. Narodna obrana a organizat bandeie în Macedonia înainte de război, le-a înarmat, le-a provăzut cu bombe și cu subsidii. În urma evenimentelor balcanice din timpul ultim, societatea a luat o mare dezvoltare și și-a întins activitatea asupra Dalmației, Croației, Bosniei și sudului Ungariei.

Alăturarea acestor organizații, deși secrete, însă cunoscute, și așa zicând oficiale, mai există apoi mici grupuri de fanatici, cari urmăresc aceleași scopuri.

NOUȚĂȚI.

Soldați în catedrală. Eri la sfânta liturgie s'au prezentat în catedrala noastră foarte mulți soldați, cari cu evlavie au ascultat ceremonia până la sfârșit. Escelența Sa, Înaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Meșianu, văzând că sunt atât de mulți, (erau mai multe sute) s'a coborât din scaunul arhieresc, a intrat în sfântul altar și eșind apoi în fața soldaților

le-a cetit atât în genunchi o rugăciune, după aceea le-a rostit o pătrunzătoare vorbire, îndemnându-i să-și împlinească toți cu credință datorințele față de tron și patrie și se adauge și ei la istoria patriei o pagină glorioasă, ca cele lăuate de moșii și strămoșii lor. Vorbirea a făcut o adâncă impresiune asupra ascultătorilor.

Pastorale. În urma grelelor împrejurări prin cari trece patria, Preasfințitul Domn Episcop, Ioan al Aradului și Miron al Caransebeșului, au adresat pastorale credincioșilor lor, îndemnându-i la îndeplinirea datorințelor patriotice și creștinești. Le vom publica în numărul viitor.

Aviz. Reuniunile femeilor din Sibiu, fără deosebire de naționalitate sau confesiune, au ținut în zilele din urmă mai multe constatări. Rezultatul acestora a fost, că Duminecă în 9 August c. n. domnișoarele au făcut o *colectă generală* pentru ajutoarea familiilor bravilor noștri oșteni chemați sub drapel pentru patrie și tron. Tot în ajutorul acestor familii se va deschide peste câteva zile *bucătăria populară*, la magistratul orașenesc, ude damele din reuniunile noastre de femei vor fi rugate a-și da binevoitorul concurs, ca și în trecut. (Cancelaria pentru *bucătăria populară* e în *Bruckenthalgasse* Nr. 18).

Condamnat. Cântărețul Ionel Rădulescu a fost condamnat din partea tribunalului regesc din Cluj la temniță pe un an, pentru că a aprobat atentatul dela Sarajevo.

† Văd. Stana M. Lungu născ. Pinciu, după grele suferințe, împărățită fiind cu Sfintele Taine, a decedat în Râșinari Vineri, în 25 Iulie v., în al 65-lea an al etății și al 12-lea al văduviei. Însemnarea sa s'a făcut în Duminecă, în 27 Iulie v. la ora 1 p. m., în cimetirul din Râșinari. Odihnească în pace!

Dela comitat. Comitetul central electoral al comitatului Sibiu a ținut ședința astăzi, Luni, la orele 10 dimineața, pentru a lua act despre ordinațiunile ministrului de interne referitoare la definitiva împărțire a cercurilor de votare și la diurnele și cheltuelile de drum stabilite pe seama membrilor din comisiunile de conscriere a alegătorilor. S'au luat apoi dispoziții cu privire la compunerea interimală a listelor electorale în comitat.

Stipendii. Comisiunea economică a comitatului Sibiu a publicat concurs pentru șase stipendii de câte trei sute de coroane pe anul școlar 1914-1915 pentru elevii de cel puțin 15 ani, născuți în acest comitat (în deosebi pentru tineri țărani), și doritorii de a-și continua învățătura la școala agronomică din Mediaș. Cererile, scrise cu mână proprie, au să fie însoțite de cerificat de botez, atestat școlar despre terminarea cel puțin a școlii primare, atestat de moralitate și despre starea sanitară ș. a. De adresează comisiunii economice a comitatului Sibiu și se înaintează vicecomitei, unde se dau informațiuni amănunțite asupra acestor ajutoare. Terminul de concurs este 31 August 1914.

FOIȘOARA.

Sfânta icoană din Lucca

de Selma Lagerlöf.

De mult, foarte de mult, un precupeț bătrân și sărac, împreună cu baba lui, mergeau pe ulița mare din Pașano. Femeea ducea de căpășiru un asin, împovărat cu două cecuri de zarzavat, iar moșneagul mergea în urmă, îndemnând asinul cu varga. Cum mergeau așa, dădură cu ochi de un călugăr, stând la un colț de drum și propovăduind. O mulțime de inși se adunaseră în jurul lui și auzeau cum toți hohoteau de râs mereu.

— „Bărbate dragă, zise femeea, dacă voești și tu, haidem să ne oprim nițel și să ascultăm vorbele omului lui Dumnezeu. Pare a fi mucal și strașnic și nu mi-ar plăcea rău să isprăvesc o zi de muncă prin nițică veselie”.

— „Zeu, femeie, mi-ar plăcea și mie, răspunse bărbatul. Astăzi am isprăvit munca zilei, de ce să nu petrecem nițel, mai ales că nu ne cere nime parale?”

S'au îndesat prin mulțime, dar când s'au apropiat destul, ea să poată deosebi trăsăturile feței călugărului, mare mirare i-a cuprins. Nu era caragios sau mucal călugărul, ci vorbea cu cea mai desăvârșită

cuvința și cu tot dinadinsul. Asta nu împiedecă pe ascultători de a râde cu hohote, ținându-se de coaste.

— „Cum se potrivește asta? Intreabă baba. Călugărul pare foarte evlavios și oamnenii se prădănesc de râs”.

Unul din mulțime se întoarce spre ea și zise:

— „Nu te mira că ridem. Călugărul este din Lucca, din Italia, cerșeste bani pentru o icoană făcătoare de minuni, care s'ar fi aflând în orașul acela. Ne încredințeam, că icoana este așa de puternică, încât va da însutit celor ce-i vor face daruri. Se pot vorbe mai de râs?”

— „Sunt un biet muncitor nelăvătat șopti moșneagul către babă. De-aceea se vede, nu văd de ce lucrui ar fi de râs?”

S'au îndesat tot mai înainte, până ce au putut auzi cu urechile lor pe călugăr încredințând, că oricine va da un dar, mare sau mic, icoanei cu răstignirea Mântuitorului, păstrată în catedrala din Lucca, va căpăta însutită răsplătă.

Călugărul vorbea cu cea mai desăvârșită bună credință și din adâncul inimii. Dar orașenii credeau, că se prefăce și glumește. De aceea îi însoțeau vorbele cu unete de râs și cu zeflemele din ce în ce mai înfăptătoare.

— „Nu pot pricepe de loc pe orașenii ăștia, zise femeea. Nu-i frumos ce spune

omul lui Dumnezeu? De ce n'am ceva să harăzesc icoanei?”

— „Ai dreptate, făcu și moșul. Privește călugărul! E om cinstit și vrednic de crezare. Dacă ași fi unul din acești orașeni bogăți n'ași sta la cumpăna, ași încina icoanei toată averea mea și Mântuitorul mi-ar întoarce-o însutit îndărăt”.

— „Dragă bărbate, strigă femeea, fă cum zici! Așa de săraci nu suntem doar. N'avem grădina, în care facem zarzavat, n'avem căcioara și măgarul? Mult n'am lua pe averea noastră; dar când se va însui, nu mai avem grija zilei de mâine cât vom mai trăi”.

— „Mi-ai luat vorba din gură, răspunse bărbatul. Viața întreagă ne-am chinat muncind și mai bogăți nu suntem. Se apropie vremea, când nici hrana zilnică n'o să ne-o putem agonisi. Sa nu scăpăm prilejul de-a ne face o bătrânețe fără griji”.

Și s'au hotărât.

A doua zi s'au dus la un vecin ce aveau, gospodar deștept și avut și l'au întrebat, dacă n'ar fi voit să cumpără dela ei grădinița, casa și măgarul?

Țăranul cel bogat de mult râvnea să pună mâna pe grădina de lângă el, căci venea pe lângă curtea sa. Deci s'a bucurat de întrebarea vecinilor. Dar înainte de-a rupe târgul, ca vecin bun îi întreabă, din ce

au de gând să se hrăneasca mai pe urmă, după ce vor vinde ce au?

— „Nu, zise el, când bătrânii li arătară cu mâna curată ce voeau să facă, nu! Dumnezeu știe că'm dorit să cumpăr grădina voastră, să-mi fac un drum prin ea. Dar auzind că de nebunește voiți a întrebuița banii, nu vă pot intra în voie. Sănteți de treizeci de ani vecinii mei. Nu voiți să vă ajut a vă nenoroci”.

Bătrânii i-au arătat, cum călugărul s'a jurat, că icoana sfântă a răstignirii le va întoarce însutit darul ce vor face.

— „De ce nu înmiiți? făcu vecinul. Așa au nărav călugărul să spună, dar nu se aștepta să-i creadă cineva”.

Țăranul puse înainte toate întimpinările ce un om cinstit e dator a face la asemenea întâmplare. Dar bătrânii i-au spus verde, că dacă nu cumpăra el, vor vinde altui vecin. Atunci neavând ce face, a scos treizeci de florini de aur dintr'o pungă de piele și i-a numărat vânzătorilor.

— „Uitați-vă! făcu el. Aici sunt banii, dar pe urma să nu veniți să-mi aruncați învinuire, când o să ajungeți cerșetori”.

— „Iubite vecine, zise femeea, când ne vom întoarce avem de-o suta de ori pe atâția florini. Pentru ce-am pliciti deci cu cerșitul pe dta sau pe aiți?”

— „De! zise țăranul răzând, sănteți așa de nebuni, în cât e păcat să mai

Nr. 409/1914.

(566) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci din comunele amintite mai jos se scrie concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“:

Suligete. Salar 1000 cor. dela comuna bisericească, ear restul s'a cerut dela stat, cvartir în natură, 1/4 jug. grădină și 2 st. lemne.

Hondol, postul al II-a. Salar 100 cor. dela comuna bisericească, ear restul cerut dela stat, cvartir în natură și 6 m² lemne de foc.

Boholt. Salar 600 cor. dela comuna bisericească și restul s'a cerut dela stat, locuință în școală, 1/4 jug. grădină sau 20 cor. 8 m² lemne pentru învățător și școală.

Cei aleși sunt datori a propune și în școala de repetiție, a instrua elevii în cântări și ai conduce în Dumineci și sărbători la biserică și a cânta cu ei.

Concurenții au se și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare la subseminatul oficiu protopopesc în termenul deschis și încăt le stă în putință să se prezenteze în vre-o Duminecă sau sărbătoare pentru a cânta și a se face cunoscuți cu poporul.

Deva, la 20 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Devei în conțelegere cu comitele parohiale.

Dr. Ioan Dobre
protopresbiter.

Nr. 693/1914

(565) 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III **Făurești**, din protopresbiteratul Cetății-de-piatră, devenită vacantă prin moartea parohului **Alexandru Ciocaș** se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“, pe lângă venitele satorite în coala B. de congruă.

În termenul deschis, concurenții să-și înainteze rugărilor cu documentele de lipsă subseminatului oficiu și cu prealabila incuviințare să se prezinte în biserică spre a cânta și predica, eventual a și celebra.

Lăpușul-unguresc, la 14 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. rom. al tractului „C tatea-de-piatră“ în conțelegere cu comitetul parohial.

Andrei Ludu
protopop.

Ad. Nr. 846/1914.

(549) 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune în parohia de clasa a II-a din **Cojocna**, prin aceasta, pe baza incuviințării Venerabilului Consistor dtto 25 Iunie a. c. de sub Nr. 7948 Bis, se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt, jumătate din venitele satorite în coala B. pentru întregirea dela stat.

Concurenții la acest post, au a-și es'erne subseminatului oficiu, suplicele instruite conform normelor în vigoare în termenul susindicat și a se prezenta cu prealabila incuviințare din partea subseminatului la sf. biserică în vre-o zi de Duminecă sau sărbătoare spre a fi cunoscuți din partea poporului.

Cluj, la 8 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiteral rom. gr.-or. în conțelegere cu comitetul parohial.

Tulin Roșescu
protopresbiter.

Nr. 384/1914.

(551) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea unui post de învățător la școala din **Planul de sus**, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt:

Salar cor. 550 dela comuna bisericească și restul dela stat.

Cvartir și grădină, sau relut în bani.

Învățătorul ales este dator a providea instrucțiunea în școala de repetiție, a propune studii religioși, a propune elevilor cântările bisericesti, ai conduce la biserică și a cânta cu ei în biserică.

Concurenții au să și aștearnă cererile în termenul deschis subseminatului oficiu protopresbiteral, și înainte de alegere să se prezinte poporului în biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântări.

Sebeș, 9/22 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiteral:

Sergiu Medean
protopop.

Nr. 500/1914.

(548) 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului al doilea de învățător la școala din **Zlatna**, protopresbiteratul Abrud, se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

Salar anual de 1200 coroane, plătil bil în rate lunare anticipative, relut de cvartir conform art. XVI. de lege din 1913, și relut de grădină 20 cor.

Cererile de concurs întregite conform legii și regulamentelor în vigoare să se aștearnă subseminatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Concurenții sunt datori a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică pentru a-și arăta desteritatea în cântări și tipic.

Vor fi preferiți cei cu 6 clase gimnaziale reale ori civile, cu evaluecația cel puțin bine, cântăreți buni și absolvenți de teologie.

Abrud, 10 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al Abrudului, în înțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Petru Popoviciu
protopresb.

Nr. 450/1914.

(557) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei a II-a de clasa I. din comuna **Ibănești** în conformitate cu ordinul Preaven. Consistor Arhidiecezan de datul 25 Iunie a. c. Nr. 7818 Bis, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat a venitelor parohiale.

Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare să se aștearnă la subseminatului oficiu protopresbiteral în termenul susindicat. Concurenții numai cu prealabila incuviințare din partea subseminatului se pot prezenta într-o Duminecă ori sărbătoare la biserică spre a cânta. cuvânta ori a slugii Sfânta liturgie și a se face prin aceasta cunoscuți poporului.

Reghir, (Szász égen) 14 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. rom. al tractului Reghir, în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasilie Duma
protopop.

Nr. 201-1914. Of. prot. (555) 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia de clasa a II-a **Ciceu-Corabie** prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție a acestui concurs în ziarul „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B) pentru întregirea dotațiunii preoțești dela stat și circumscrise în protocolul comitetului parohial din 27 Aprilie 1914.

Concurenții au a-și înainteze cererile concursuale, instruite conform normelor în vigoare, în termenul deschis la subseminatului oficiu protopresbiteral și a se prezenta cu prealabila incuviințare în vre-o Duminecă ori sărbătoare în biserică acestei parohii pentru a cânta, predica și a se face cunoscut poporului.

Deș, 14 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiteral al tractului gr.-or. Deș în conțelegere cu respectivul comitet parohial.

Teodor Hermann
protopresbiter.

Nr. 702/1914.

(560) 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în comuna **Suplac**, din protopresbiteratul Târnavei, la ordinul Consistorial Nr. 8251 Bis. din 8 Iulie a. c. se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să și înainteze cererile instruite cu documentele prescrise de normele în vigoare, la subseminatului oficiu protopresbiteral, având a se prezenta după incuviințarea protopresbiterului, cu observarea dispozițiilor din Regulamentul parohial, la biserică în vre-o Duminecă sau sărbătoare spre a cânta, predica, ori a oficia și cuvânta.

Cetatea-de-baltă, 11 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al tractului Târnavă.

Nicolae Todoran
protopop.

Nr. 590/1914 prot.

(554) 3-3

Concurs.

Pentru îndeplinirea postului al II lea învățătoresc de nou înființat, dela școala profesională gr.-or. română din comuna **Apoldul-de-sus** protopopiatul Mercurei, se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Salarul prescriș prin art. de lede XVI. 1913 se solvește dela biserică prin repartiție pe popor 100 coroane în rate treilunare de cursive, iar restul din ajutorul de stat votat deja, conform înaltului ordin Ministerial cu data 22 Iunie n. 1914 Nr. 35.391.

Cvartir în edificiul școlii și 1/4 jugăr de grădină sau 20 cor.

Alesul este dator a instrua pe elevi în cântările bisericesti a cerceta regulat biserică în Dumineci și sărbători conducând și pe elevi și cântând cu ei în școala de repetiție; a instrua pe elevi în cântările funebrele și a participa cu elevii mai marișori și a cânta la înmormântările oamenilor adulți; a administra și îngriji de biblioteca școlară.

Concurenții au să și aștearnă cererile instruite conform normelor în vigoare, în termenul deschis oficiu protopopesc, și a se prezenta înainte de alegere poporului în biserică spre a-și arăta desteritatea în cântări.

Apoldul de sus, din ședința comitetului parohial la 5/18 Iulie 1914.

Basiliu Nețșa
paroh preș.

Ioan Moga
notar.

Văzut:

Avr. S. Pecurariu
protopresbiter.

Nr. 402/1914.

(540) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci din comunele anumite mai jos se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. **Blăjeni** Plai și Sat. Salarul se plătește 1000 cor. din repartiție, restul dela stat, incuviințat sub Nr. 17.840 și se va pune în curgere pe baza documentelor învățătorului ales. Cvartir și grădină în natură.

2. **Buceș.** Salarul se plătește 400 din repartiție, 200 din centru și restul dela stat, care în serzul rezoluției Nr. 71.776 va fi pus în curgere pe baza documentelor învățătorului ales.

Cvartir în natură și până a se ridica bucătăria și camera întregire în bani cu 50 cor. și relut de grădină 20 cor.

3. **Bulzeștii de jos.** Salarul se plătește 600 cor. din repartiție, restul dela stat în senzul rezoluției Nr. 171.776/1914 pe baza documentelor învățătorului care va fi instituit. Cvartir și grădină în natură.

4. **Bulzeștii de sus.** Salarul 1000 cor. din repartiție, restul s'a cerut dela stat. Cvartir și grădină în natură.

5. **Crăciunești.** Salarul se solvește 400 cor. din repartiție, iar restul sau cerut dela stat. Cvartir și grădină în natură.

6. **Harțagani.** Salarul se solvește 600 cor. din repartiție, 200 din centru, iar restul s'a cerut dela stat. Cvartir și grădină în natură.

7. **Luncoiul de sus.** Salarul se solvește 300 cor. din repartiție, iar restul s'a cerut dela stat. Cvartir și grădină în natură.

8. **Scroafa.** Salarul se solvește 300 cor. dela comuna bisericească, iar restul dela stat, incuviințat sub Nr. 169.619/1913, și se va pune în curgere pe baza documentelor învățătorului care va fi instituit. Cvartir și grădină în natură și 2 stângini de lemne.

9. **Stănița de jos și de sus.** Salarul se solvește 600 cor. din repartiție, iar restul s'a cerut dela stat. Cvartir în natură înțelegită diferință în bani și relut de grădină.

10. **Tomnatecul de jos și de sus.** Salarul se solvește 400 cor. din repartiție, iar restul s'a cerut dela stat. Cvartir și grădină în natură.

11. **Zdrapți.** Salarul se solvește 800 cor. din repartiție, 200 cor. din centru, restul s'a cerut dela stat. Cvartir și grădină în natură.

Cei aleși sunt datori a propune și în școala de repetiție, a instrua elevii în cântări și ai conduce în Dumineci sărbători la biserică și a cânta cu ei.

Concurenții au să și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare la subseminatului oficiu protopopesc în termenul deschis și încăt le stă în putință să se prezenteze în vre-o Duminecă sau sărbătoare pentru a cânta și a se face cunoscuți poporului.

Brad, la 4 Iulie 1914.

Oficiul protopopesc gr.-or. al Zarandului în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasilu Damian
protopresbiter.

Nr. 391/1914.

(564) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de capelan temporal sistemizat pe lângă parohul **Ioan Onea** din parohia de clasa III **Hădărau**, protopresbiteratul Lușți, pe baza rezoluțiunii consistoriale dtto 26 Iunie a. c. Nr. 7583 B.s. public concurs cu termen de 30 zile dela prima inserare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de capelan sunt: jumătate venitul din poziunea canonică și întregi venitele scolare circumscrise în foaia B. pentru congruă. Aceste venit se incassează conform declarației parohului dela 21 Aprilie 1913. Tot în declarația aceasta a parohului sunt normate și referințele dintre paroh și capelan.

Concursurile înzestrate cu documentele recerute de regulamentele în valoare, se trimite subseminatului oficiu în termenul deschis. Concurenții, cu previa permisuna de aici, se pot prezenta și în comună, spre a cânta și cuvânta, resp. a celebra și a face cunoștință și cu poporul.

Ofenbacia-Aranyosbánya, 8 Iulie 1914.

Oficiu' protopresb'eral gr.-or. român al Lușei.

Vasilie Gan
protopresbiter.

Nr. 245/1914 of. prezb. (567) 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc dela școala elem. confesională gr.-or. română din parohia **Ciceu-Corabie**, prin aceasta se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima lui publicare în „Telegraful Român“.

Dotațiunea împreună cu acest post este: salar fundamental de 1200 cor., din care 40) cor. dela popor și 800 cor. ajutor de stat, uzat deja și de înălțătorul anterior, — apoi locuință în edificiul școlar și grădină.

Alesul învățător este obligat, pelângă datorițele legali a conduce elevii în Dumineci și sărbători la biserică și a cânta cu ei acolo la sfânta liturgie, precum și a instrua elevii școlii de repetiție.

Concurenții au a-și așterne rugărilor instruite conform legii, la subseminatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis și a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare la biserică acestei parohii pentru a-și arăta dexteritatea în cântări și a se face cunoscuți poporului.

Dej, 17 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiteral al tractului Dej în conțelegere cu respectivul comitet parohial.

Teodor Herman
protopresbiter.

Nr. 73/1914.

(556) 3-3

Concurs.

Se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“ pentru întregirea postului de învățător în comuna noastră **Măgura**, protopresbiteratul O.ăștiei devenind vacantă cu finea anului școlar 1913/14.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

a) salarul prescriș prin art. de lege XVI. din 1913 solvibil în rate lunare anticipative anume: 400 cor. repartiție de pe popor, iar restul din ajutorul de stat, cerut deja conform cercularului consistorial Nr. 6934/1913 școl;

b) cvartir, grădină, lemne, în natură; lemne câte se cer pentru casa de locuință, cugă și sala de învățământ.

Concurenții vor înainteze cererile lor înzestrate cu documentele recerute ori oficiu protopresbiteral al tract. O.ăștie, în termenul deschis, și a se prezenta în comună în vre-o Duminecă sau sărbătoare spre a face cunoștință cu poporul.

Măgura, din ședința comitetului parohial ținută la 6 Iulie 1914.

Ioachim Josan
par. și preș. com. par.

Petru Roșca
notar.

Aprobat:

Vasilie Domaș
protopresbiter.

A apărut și se va de vânzare la **Libăria arhidiecezană:**

Contribuțiuni istorice

privitoare la

treceul Românilor de pe pământul crăiesc.

Carte edată la inițiativa și sub îngrijirea d-ilor: Dr. Harion Pușcarin, Ioan de Preda, Dr. Lucian Borcea, Dr. Ioan Lupaș, Dr. Ion Mateiu și Dr. Silviu Dragomir.

Prețul 4 cor. + porto 30 fil.